

og samles i en affsluttet Lov. Med Hensyn til Hensigtsmæssigheden af adskillige af Lovbestemmelserne, som nu gjælde med Hensyn til Huusbondens og Tyendets gjensidige Rettigheder, er der neppe Tvivl om blandt dem, der have tænkt derover, at mange Bestemmelser ere forældede, ueensartede og ikke opfyldte deres Hensigt, og at det derfor uden Tvivl er nyttigt, at Sagen bliver gennemarbejdet og fuldstændigt rettet; men hvorvidt det er nyttigt, at det Arbejde, som bliver Resultatet af en saadan Rettelse, samles med Gjentagelsen af tidligere Lovregler, som blive bestaaende, hvorvidt man skal søge at fuldende et affsluttet Hele, kan være underkastet en heel Deel Tvivl. Der er indvendt derimod, at man vil dog ikke ordne hele Sagen ved faste Lovbestemmelser, og at man maa overlade Meget til Afgjørelse efter Billighed og Skøn; men Udvalgets Fleerhed vil dog foretrække et sammenhængende Lovudkast for en brudstykkvis Ordning, saameget mere som disse Endringer ville komme til at angaae Hovedparterne af Tyendelovgivningen, som ere af væsentlig Indflydelse med Hensyn til Huusbonds og Tyendes gjensidige Forhold. At Tyendeforholdets Beskaffenhed gjør det umuligt heelt igennem at ordne Forholdet ved stadige Regler, og at Meget af det, som der med Hensyn til Individets aandelige og legemlige Vel ligger meest Vægt paa, maa overlades til Huusbondens Billighedsfølelse, bør ikke afholde fra at ordne det, der hører ind under Lovens Omraade, paa den bedst mulige Maade. Det er kun Spørgsmaalet, hvormed det der maa medtages under Loven, da Tyendeforholdets hele Beskaffenhed betinges og bestemmes af Omstændigheder, som ligge udenfor, hvad Loven kan give Regler for. Vi maae ligesaa lidt her som ved andre Lovarbejder afholde os fra saavidt muligt at samle under Et, hvad der hidtil har været adspjaltet. — Da Udvalgets Fleerhed har været af samme Anskuelse som den, der gaaer igennem Udkastet, med Hensyn til de Grundsætninger, som udtale sig i de enkelte Paragrapher, og vi kun for nogle faa Paragraphers Vedkommende have afvejet fra Bestemmelserne og søgt at rette disse hen mod Noget, som vi have antaget mere skulde tjene til Tyendets Interesse og mildne sammes

Forhold, saa skal jeg for Øieblikket ikke indlade mig paa at foranledige Diskussion om saadanne Enkeltheder, da disse rettere og bedre ville kunne blive behandlede ved hver enkelt Paragraph, hvorunder de komme for. Dersom der fra Andres Side skulde blive givet Anledning til, at disse Enkeltheder skulde komme for, forbeholder jeg mig i den Anledning at udtale, hvad der i den Henseende er Udvalgets Mening.

Orsted: Med Hensyn til Enkeltheder er der just ikke saameget stor Uoverensstemmelse mellem den Betænkning jeg har afgivet, og den, mine ærede Collegaer have afgivet; thi ogsaa disse have mange, for en stor Deel lignende, Betænkneligheder ved Lovforslaget, som de ønske maatte komme i Betragtning. Men Hovedforskjellen er den, at jeg troer, at, naar man i den Grad, som her er Tilfældet, finder, at et Lovforslag trænger til en Omdannelse, som det ikke let vilde kunne modtage gennem Forhandlinger i Thingene, saa er der Anledning til at anmode Regjeringen om at forelægge et nyt Forslag, i hvilken Henseende det derfor ogsaa i mine Tanker maatte være ønskeligt, at der blev indhentet Betænkninger angaaende visse Gjenstande fra de communale Autoriteter, da Tyendeforholdet griber meget ind i det daglige Liv, og derfor ikke godt lader sig ordne blot ved Hjælp af almindelige Retsgrundsætninger, men hvorved et nøiagtigt Kendskab til Forholdene, saaledes som de virkelig ere, gjøres fornødent. At man, istedetfor at udgive en almindelig Tyendelov, skulde foretrække at udgive en Lov om enkelte Gjenstande, Tyendeforholdet vedkommende, er en Mening, som ikke fra min Side har været yttret; min Mening gaaer tværtimod ud paa en fuldstændig ny Tyendelov, kun at den maatte modtage en temmelig betydelig Omdannelse baade med Hensyn til Form og Indhold, og at visse Tilføjninger, som dog vare af en noget tvivlsom Natur og behøve en nøie Overveelse, kunde behøves, navnlig f. Ex. en strengere og mere virksom Control med de smaa Forhold i det virkelige Liv til Betyggelse saavel for Tyendet som for Huusbonden. Jeg kan altsaa ikke andet end vedblive den Mening, jeg i den omhandlede Henseende har antaget, og jeg troer,